

LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
PRAKTIKOS APŽVALGA
2017 M. BIRŽELIO 1 D. – 2017 M. BIRŽELIO 30 D.

APŽVALGĄ PARENGĖ LIETUVOS VYRIAUSIOJO ADMINISTRACINIO TEISMO
TEISMŲ PRAKTIKOS DEPARTAMENTAS

TURINYS

I. ADMINISTRACINĖS BYLOS, KYLANČIOS IŠ GINČŲ DĖL TEISĖS VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SRITYJE.....	3
4. NORMINIŲ ADMINISTRACINIŲ AKTŲ TEISĖTUMO PATIKRA.....	3
<i>Dėl Lietuvos mokslo tarybos kvietimo teikti paraišką konkursiniam finansavimui.....</i>	<i>3</i>
11. KONKURENCIJA.....	4
<i>Dėl Konkurencijos tarybos nutarimo dėl Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimo įtakos savivaldybės ir ūkio subjektų sudarytoms sutartims</i>	<i>4</i>
15. ŽEMĖS TEISINIAI SANTYKIAI.....	5
<i>Dėl mero teisės potvarkiu keisti žemės sklypo naudojimo būdą.....</i>	<i>5</i>
21. VALSTYBĖS TARNAUTOJO STATUSO ĮGIJIMAS, PASIKEITIMAS, PRARADIMAS IR ATSAKOMYBĖ	6
<i>Dėl tinkamo atsakovo byloje dėl priėmimo į valstybės tarnybą</i>	<i>6</i>
<i>Dėl tarnybinio nusižengimo, pasireiškusio seksualiniu priekabiavimu, subjektyviosios pusės elementų nustatymo apimties bei įrodinėjimo pareigos ir ribų.....</i>	<i>7</i>
23. VYRIAUSIOSIOS TARNYBINĖS ETIKOS KOMISIJOS SPRENDIMAI.....	8
<i>Dėl Seimo kontrolieriaus veiklos ir mokslinio bei pedagoginio darbo derinimo</i>	<i>8</i>
24. VIETOS SAVIVALDA	9
<i>Dėl Seimo kontrolieriaus pažymos kaip pagrindo atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimą.....</i>	<i>9</i>
27. VISUOMENĖS INFORMAVIMAS.....	9
<i>Dėl publikacijoje naudojamų teiginių priskyrimo nuomonės arba žinių kategorijai.....</i>	<i>9</i>
29. NACIONALINIŲ, EUROPOS SĄJUNGOS IR UŽSIENIO INSTITUCIJŲ FINANSINĖ PARAMA.....	11
<i>Dėl rangos sutartyje nustatytos atsiskaitymo už atliktus darbus tvarkos nesilaikymo reikšmės finansinės paramos kaimo plėtrai skyrimui</i>	<i>11</i>
<i>Dėl institucijos pareigos motyvuoti konkrečios sankcijos parinkimą.....</i>	<i>11</i>
37. BAUSMIŲ VYKDYMO IR SUĖMIMO SĄLYGOS.....	12
<i>Dėl per ilgo laikymo karantino patalpoje.....</i>	<i>12</i>
<i>Dėl nuteistojo turimo kompiuterio programinės įrangos atitikties reikalavimams vertinimo.....</i>	<i>13</i>
40. SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO, SAVIVALDYBĖS TARYBOS NARIO – MERO PRIEŠAIKOS SULAUŽYMAS IR ĮGALIOJIMŲ VYKDYMAS.....	14
<i>Dėl prašymo teismui pateikimo termino savivaldybės tarybos nario įgaliojimų netekimo procedūroje.....</i>	<i>14</i>
II. ADMINISTRACINIŲ BYLŲ TEISENA	16
43. TEISĖ KREIPTIS Į TEISMĄ IR JOS REALIZAVIMAS	16
<i>Dėl Viešųjų pirkimų tarybos rekomendacinio pobūdžio išvados ginčijimo</i>	<i>16</i>
<i>Dėl Valstybės saugumo departamento sprendimo dėl Seimo nario patikrinimo kaip tarpinio procedūrinio sprendimo</i>	<i>16</i>
<i>Dėl tinkamo asmens informavimo apie paraišką atmetimą bei termino skaičiavimo, kai skundas Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai išsiųstas faksu.....</i>	<i>17</i>
59. APELIACINIS PROCESAS	18
<i>Dėl apelianto teisės alternatyviai formuluoti apeliacinio skundo reikalavimą.....</i>	<i>18</i>

Pastaba. Šioje apžvalgoje pateikiamos neoficialios Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – ir LVAT) procesinių sprendimų ir Specialiosios teisėjų kolegijos nutarčių dėl teisingumo santraukos, kurios LVAT nesaisto. Šis dokumentas yra skirtas tik informuoti. Oficialius nutarčių bei sprendimų tekstus galite rasti pasinaudoję interaktyviomis nuorodomis. Informacija dėstoma remiantis Teisėjų tarybos 2016 m. rugsėjo 30 d. nutarimu Nr. 13P-102-(7.1.2) patvirtintu Teismų procesinių sprendimų administracinėse bylose kategorijų klasifikatoriumi.

I. Administracinės bylos, kylančios iš ginčų dėl teisės viešojo administravimo srityje

4. Norminių administracinių aktų teisėtumo patikra

4.1. Centrinio valstybinio administravimo subjektų norminių administracinių aktų teisėtumas

Dėl Lietuvos mokslo tarybos kvietimo teikti paraiškas konkursiniam finansavimui

Apžvelgiamoje byloje buvo išspręstas klausimas dėl individualaus ir norminio administracinio akto atskyrimo. Šioje byloje buvo nagrinėjamas Lietuvos Respublikos Seimo nario prašymas ištirti, ar Lietuvos mokslo tarybos 2016 m. gruodžio 12 d. paskelbto VII kvietimo teikti paraiškas mokslininkų grupių projektams įgyvendinti 2017–2020 m. pirmojo konkurso „Humanitarinių ir socialinių mokslų sričių projektai, vadovaujami patyrusių mokslininkų“ sąlygų 11 punkto ir antrojo konkurso „Humanitarinių ir socialinių mokslų sričių jaunųjų mokslininkų projektai“ sąlygų 11 punkto nuostatos, reikalaujančios skelbti publikacijas periodiniuose mokslo leidiniuose, turinčiuose cituojamumo rodiklį (*Impact Factor*) *Clarivate Analytics* (buv. *Thomson Reuters*) *Web of Science* arba *SCOPUS* duomenų bazėse, atitinka Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje įtvirtintus kūrybos ir mokslinių tyrimų laisvės, lituanistikos prioriteto, lygių galimybių bei sąžiningos konkurencijos principus ir konstitucinį teisinės valstybės principą.

Prašytas ištirti kvietimas paskelbtas mokslininkų grupių projektų įgyvendinimui, kurių finansavimas reglamentuojamas Lietuvos mokslo tarybos 2012 m. spalio 1 d. nutarimu Nr. VII-114 patvirtintame Mokslininkų grupių projektų finansavimo tvarkos apraše (toliau – ir Tvarkos aprašas), kuris nustato Lietuvos mokslo tarybos administruojamų valstybės biudžeto lėšų skyrimo atlikti mokslinius tyrimus pagal mokslininkų pasiūlytas temas ir šių tyrimų finansavimo tvarką (Tvarkos aprašo 1 p.). Kvietimai teikti paraiškas konkursui pagal Tvarkos aprašą paprastai skelbiami kartą per metus (Tvarkos aprašo 15 p.). Kvietime nurodomos paraiškų teikimo bendrosios nuostatos ir specialieji konkretaus konkurso reikalavimai. Taip pat nurodomas paraiškų priėmimo terminas, vieta, už priėmimą atsakingi Lietuvos mokslo tarybos Mokslo fondo (toliau – Mokslo fondas) darbuotojai ir kita informacija (Tvarkos aprašo 16 p.). Kvietimo tekstas svarstomas jungtiniame Humanitarinių ir socialinių mokslų komiteto ir Gamtos ir technikos mokslų komiteto posėdyje (Tvarkos aprašo 17 p.). Kvietimą teikti paraiškas Lietuvos mokslo tarybos svetainėje www.lmt.lt skelbia Mokslo fondas (Tvarkos aprašo 17 p.).

Lietuvos Respublikos Seimo nario pateiktu pareiškimu ginčijami kvietime išdėstyti specialieji konkrečių konkursų reikalavimai – minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai teikiamų socialinių mokslų srities projektų vadovams. Šie reikalavimai galioja pagal šį kvietimą teikiamoms paraiškoms, kurios pagal Lietuvos mokslo tarybos svetainėje www.lmt.lt paskelbtą kvietimo tekstą yra priimamos iki 2017 m. vasario 13 d. 16 val. Vadovaujantis Tvarkos aprašo 22 punktu, pasibaigus paraiškų priėmimo terminui, atliekama jų administracinė patikra ir ekspertinis vertinimas. Šio aprašo 23 punkte *inter alia* nustatyta, kad administracinės patikros metu tikrinama kiekvienos konkursui pateiktos paraiškos atitiktis šiame apraše ir kvietime nurodytiems reikalavimams. Paraiškos, atitikusios administracinės patikros reikalavimus, teikiamos ekspertiniam vertinimui, o likusios paraiškos toliau nevertinamos (Tvarkos aprašo 24 p.), t. y. administracinės patikros metu yra identifikuojamos pateiktos paraiškos, kurių projektų vadovai neatitinka pareiškėjo prašomų ištirti kvietime išdėstytų reikalavimų, ir jos nėra vertinamos – toliau nebedalyvauja konkurse dėl finansavimo.

Toks prašomų ištirti nuostatų veikimas negali būti apibūdinamas kaip skirtas taikyti daug kartų ar orientuotas į ateitį. Aptariamais minimaliais kvalifikaciniais reikalavimais nėra sukuriamas abstraktaus pobūdžio visuotinai privaloma elgesio taisyklė, o tik apibrėžiami dalyvių specialieji reikalavimai konkrečiomis datomis nustatytame konkurse. Paskelbus kvietimą yra sukeliama konkrečių administracinių teisinių santykių atsiradimas – nuo jo paskelbimo 2016 m. gruodžio 12 d. iki kvietime nurodyto termino 2017 m. vasario 13 d. kvietime nurodytus reikalavimus atitinkantys subjektai turi teisę pateikti paraiškas,

kurios, jeigu atitinka kitus Tvarkos aprašo ir kvietimo reikalavimus, yra vertinamos nustatyta tvarka ir rungtinasi dėl konkursinio finansavimo paraiškose nurodytiems mokslinių tyrimų projektams.

Išplėstinė teisėjų kolegija konstatavo, kad prašomas ištirti Lietuvos mokslo tarybos 2016 m. gruodžio 12 d. paskelbtas VII kvietimas teikti paraiškas mokslininkų grupių projektams įgyvendinti 2017–2020 m. yra vienkartinis teisės taikymo aktas, skirtas jame nurodytai asmenų grupei. Kaip buvo minėta, pareiškėjas Lietuvos Respublikos Seimo narys Stasys Šedbaras kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, vadovaudamasis Administracinių bylų teisenos įstatymo 112 straipsniu. Nustačius, kad pareiškimu prašoma ištirti ne norminio administracinio akto teisėtumą, byla nenagrinėjama pagal Administracinių bylų teisenos įstatymo 112–119 straipsniuose nustatytas norminių administracinių aktų teisėtumo tyrimo teisenos taisyklės ir prašomas ištirti aktas gali būti skundžiamas administraciniam teismui pagal bendrąsias Administracinių bylų teisenos įstatyme nustatytas proceso taisyklės pagal asmens arba jo atstovo, kuris kreipiasi, kad būtų apginta jo teisė arba įstatymų saugomas interesas, skundą; įstatymų nustatytais atvejais pagal prokuroro, viešojo administravimo subjekto, organizacijų ar fizinių asmenų pareiškimą dėl viešojo intereso arba valstybės, savivaldybės ir asmenų teisių bei įstatymų saugomų interesų gynimo (Administracinių bylų teisenos įstatymo 5 str.) ir kitais įstatymų nustatytais pagrindais.

Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamu atveju siekdamas pasinaudoti teise pateikti abstraktų pareiškimą ištirti norminio administracinio akto teisėtumą pareiškėjas kreipėsi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą su pareiškimu, prašydamas ištirti administracinio akto, kuris nėra norminis, teisėtumą, byla nutraukta kaip nepriskirtina administracinių teismų kompetencijai.

2017 m. birželio 15 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. I-7-261/2017

Teismo proceso Nr. 3-66-3-00002-2017-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 4.1; 25.8; 53.1

[Prieiga internete](#)

11. Konkurencija

11.1. Viešojo administravimo subjektų pareiga užtikrinti sąžiningos konkurencijos laisvę

Dėl Konkurencijos tarybos nutarimo dėl Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio pažeidimo įtakos savivaldybės ir ūkio subjektų sudarytomis sutartims

Apžvelgiamoje byloje pareiškėjai UAB „Aštuoniukė“, UAB „Audresta“ ir UAB „Vežesta“ ginčijo atsakovo Konkurencijos tarybos 2015 m. spalio 6 d. nutarimo (toliau – ir Nutarimas) 1.1–1.3 punktus, kuriais pripažintos pažeidžiančiomis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus Klaipėdos miesto savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė), atstovaujamos Savivaldybės administracijos direktorės, su UAB „Audresta“, UAB „Aštuoniukė“ ir UAB „Devintoji banga“ 2012 m. rugsėjo 4 d. sudarytos keleivių vežimo maršrutiniais taksi sutartys (toliau – ir Sutartys), ir Nutarimo 2 punktą, įpareigojantį Savivaldybę ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo Konkurencijos tarybos nutarimo paskelbimo Konkurencijos tarybos interneto svetainėje panaikinti minėtas sutartis bei organizuoti konkurencingą procedūrą maršrutinių taksi maršrutams aptarnauti.

Pirmosios instancijos teismas, įvertinęs, kad Savivaldybė pagrįstai laikyta pažeidusia Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimus ir įpareigota pašalinti šį pažeidimą, pareiškėjų skundus atmetė.

Pareiškėjai, nesutikdami su šiuo sprendimu, pateikė apeliacinius skundus, kuriuose akcentavo, kad Sutartys su jais sudarytos pagal privatinės, o ne pagal viešosios teisės normas, todėl jos negalėjo būti tyrimo, atlikto vadovaujantis Konkurencijos tarybos 2013 m. kovo 7 d. nutarimu „Dėl Klaipėdos miesto savivaldybės veiksmų sudarant keleivių vežimo maršrutiniais taksi sutartis atitiktis Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams tyrimo pradėjimo“ dalykas, o pareiškėjai, neturintys viešojo administravimo įgaliojimų, negalėjo būti Nutarimo adresatais. Taigi, pareiškėjų teigimu, atsakovas neteisėtai aiškino ir taikė ginčui aktualų teisinį reguliavimą, netinkamai vertino faktines aplinkybes ir nepagrįstai skyrė jiems sankcijas.

Teisėjų kolegija, įvertinusi Konkurencijos tarybos 2015 m. spalio 6 d. nutarimo rezoliucinę dalį aiškios ir detalios jo motyvacijos kontekste, nesutiko su pareiškėjų argumentais, kad ginčijamu sprendimu atsakovas pareiškėjus pripažino pažeidus Konkurencijos įstatymą ir jiems skyrė sankcijas. Bylos duomenys patvirtino, kad Konkurencijos taryba konkrečiu atveju tyrė Savivaldybės vykdomosios institucijos veiksmus –

administracinius aktus, pasireiškusius sprendimų, susijusių su maršrutinių taksi integravimo į bendrąją viešojo transporto sistemą koncepcijos įgyvendinimu, priėmimu ir Sutarčių sudarymu. Konkurencijos taryba nustatė, kad vykdydama savivaldybių savarankiškąją funkciją organizuoti keleivių vežimą vietiniais maršrutais, Klaipėdos miesto savivaldybė nesudarė sąlygų vežėjams konkuruoti dėl maršrutinių taksi maršrutų Nr. 6, 8, 9, 10 aptarnavimo, kas prieštarauja Konkurencijos įstatymo 4 straipsnio reikalavimams. Vadovaudamasis Konkurencijos įstatymo 18 straipsnio 1 dalies 3 punktu, atsakovas įpareigojo viešojo administravimo subjektą – Klaipėdos miesto savivaldybę – panaikinti minėto įstatymo 4 straipsnyje nurodytiems reikalavimams prieštaraujančius sprendimus, t. y. nurodė Savivaldybei, esančiai keleivių vežimo maršrutiniais taksi sutarčių šalimi, inicijuoti Sutarčių nutraukimą. Galutinės instancijos teismas konstatavo, kad iš aptartų aplinkybių matyti, jog ginčijamu administraciniu aktu Konkurencijos taryba neįsiterpė į sutartinius teisinius santykius, susiklosčiusius tarp Savivaldybės ir pareiškėjų, taip pat neprivalėjo vertinti ir nevertino Sutarčių ar jų atskirų nuostatų atitikimo imperatyvioms įstatymų normoms (nepasisakė dėl Sutarčių turinio bei nepripažino atitinkamų jų nuostatų prieštaravimo imperatyvioms įstatymų normoms (dėl Sutarčių pabaigos atsakovas paliko derėtis pareiškėjams ir trečiajam suinteresuotam asmeniui), todėl nebuvo pagrindo pripažinti, jog Nutarimu buvo išspręsti klausimai dėl pareiškėjų materialinių teisių ir pareigų konkurencijos teisės požiūriu.

Galutinės instancijos teismas apeliacinius skundus atmetė, o pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą.

2017 m. birželio 13 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-2013-624/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-05168-2015-1

Procesinio sprendimo kategorija 11.1

[Prieiga internete](#)

15. Žemės teisiniai santykiai

15.8. Kiti su žemės teisiniais santykiais susiję klausimai

Dėl mero teisės potvarkiu keisti žemės sklypo naudojimo būdą

Apžvelgiamoje byloje ginčas kilo dėl Elektrėnų savivaldybės mero 2015 m. rugpjūčio 31 d. potvarkio, kuriuo buvo pakeistas ginčo žemės sklypo naudojimo būdas iš „bendro naudojimo (miestų, miestelių ir kaimų ar savivaldybės bendro naudojimo) teritorijos“ į „komercinės paskirties objektų teritorijos“.

Pirmosios instancijos teismas, padaręs išvadą, kad meras neturėjo teisės priimti tokio potvarkio, šį aktą panaikino. Atsakovas su tokiu sprendimu nesutiko, teigdamas, kad savivaldybės mero įgaliojimai keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą yra nustatyti Vietos savivaldos įstatyme, konkrečiai – šio įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 20 punkte („meras keičia pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą teisės aktu nustatytais atvejais ir tvarka“).

Vertindama šią normą LVAT teisėjų kolegija pažymėjo, kad ši nuostata yra blanketinė ir nukreipia į kitus teisės aktus. Taigi, savivaldybės merui yra suteikti įgaliojimai keisti žemės sklypų pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, tačiau meras tokius įgaliojimus turi tik teisės aktuose nustatytais atvejais ir tvarka. Pagal Žemės įstatymo 24 straipsnio 2 dalį, sprendimą pakeisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą (būdus) priima detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą tvirtinanti institucija kartu su sprendimu patvirtinti detalųjį planą, specialiojo teritorijų planavimo dokumentą ar žemės valdos projektą, o urbanizuotoje ir urbanizuojamoje teritorijoje, kuriai detalieji planai neparengti, sprendimą pakeisti žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą pagal savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jei šis parengtas, priima savivaldybės administracijos direktorius. LVAT, išanalizavęs ginčo teisiniams santykiams aktualius teisės aktus, sprendė, kad nėra jokių nuostatų, kurios savivaldybės merui suteiktų įgaliojimus keisti pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) būdą.

LVAT paliko pirmosios instancijos teismo sprendimą nepakeistą.

2017 m. birželio 7 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-825-492/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-04839-2015-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 15.2; 16.2.3.5

[Prieiga internete](#)**21. Valstybės tarnautojo statuso įgijimas, pasikeitimas, praradimas ir atsakomybė****21.1. Priėmimas į valstybės tarnybą***Dėl tinkamo atsakovo byloje dėl priėmimo į valstybės tarnybą*

Aptariamoje byloje kilo klausimas, kas laikytinas tinkamu atsakovu byloje, kurioje keliami reikalavimai dėl konkurso komisijos protokolo, kuriuo patvirtinti konkurso į valstybės tarnautojo pareigas rezultatai, panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus – organizuoti konkursą iš naujo.

Teisėjų kolegija, įvertinusi teisinį reguliavimą, darė išvadą, jog Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – ir NŽT) savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija, kuri, be kita ko, priima į pareigas ir iš jų atleidžia NŽT direktorių. Žemės ūkio ministerijos vadovas yra vienasmenis Žemės ūkio ministerijos valdymo organas, per kurį Žemės ūkio ministerija įgyvendina savo teises ir pareigas. Atsižvelgus į tai, nuspręsta, jog žemės ūkio ministras, atlikdamas funkcijas, susijusias su įstaigų prie ministerijos vadovų priėmimu į pareigas ir atleidimu, taip pat atlikdamas kitas funkcijas, susijusias su konkurso į NŽT direktoriaus pareigas organizavimu, pvz., sudarydamas pretendentių į pareigas konkurso komisiją, veikia kaip vienasmenis Žemės ūkio ministerijos valdymo organas, per kurį Žemės ūkio ministerija įgyvendina savo teises ir pareigas.

Pareiškėjui iš esmės keliant tarnybinį ginčą dėl priėmimo į valstybės tarnybą, teisėjų kolegija pažymėjo, kad darbdavys pagal Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 14 dalį apibrėžiamas kaip valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga. Įvertinusi tai bei atsižvelgdama į aplinkybę, jog NŽT steigėjo funkcijas, taip pat savininko teises ir pareigas įgyvendina Žemės ūkio ministerija, kuri yra valstybės institucija, atsakinga dėl NŽT direktoriaus priėmimo į pareigas ir atleidimo, teisėjų kolegija sprendė, kad Žemės ūkio ministerija laikytina NŽT direktoriaus darbdaviu. Taigi tarnybiniai teisiniai santykiai susiklosto tarp NŽT direktoriaus ir Žemės ūkio ministerijos. Dėl to pareiškėjo keliamo ginčo atveju materialinio teisinio santykio šalys yra pareiškėjas – pretendentas į NŽT direktoriaus pareigas, dalyvavęs konkurse, ir Žemės ūkio ministerija – darbdavys. Žemės ūkio ministras aptariamu atveju nelaikytas savarankišką teisinį (procesinį) subjektiškumą turinčiu viešojo administravimo subjektu, kompetentingu atsakyti dėl konkurso į įstaigos prie ministerijos vadovo pareigas organizavimo bei pretendentių, dalyvaujančių konkurse, teisių užtikrinimo.

Įvertinta, jog pareiškėjui administraciniame teisme keliant tarnybinį ginčą dėl konkurso į NŽT direktoriaus pareigas tinkamu atsakovu, t. y. materialiojo teisinio santykio šalimi, kuri kviečiama į teismą atsakyti į pareikštą reikalavimą, laikytina Žemės ūkio ministerija. Taigi pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad nagrinėjamu atveju tinkamu atsakovu dėl byloje pareikšto pareiškėjo reikalavimo laikytina Žemės ūkio ministerija.

Iš bylos duomenų buvo matyti, jog teismo posėdžio metu pirmosios instancijos teisme pareiškėjui išdėdčius motyvus, kad, jo manymu, atsakovu byloje turėtų būti žemės ūkio ministras, taip pat pateikus patikslintą skundą, pirmosios instancijos teismas, vadovaudamasis pareiškėjo prašymu bei nustatęs, jog pareiškėjas žino proceso šalių pakeitimo pasekmes, pakeitė tinkamą atsakovą Žemės ūkio ministeriją į netinkamą atsakovą žemės ūkio ministrą ir pareiškėjo skundą atmetė.

Teisėjų kolegija, įvertinusi byloje susiklosčiusią situaciją, nemanė, kad toks pirmosios instancijos teismo sprendimas, kuomet pareiškėjo prašymu tinkamą atsakovą byloje pakeitus į netinkamą, pareiškėjo skundas atmetamas, o byla nėra išnagrinėjama iš esmės, laikytinas atitinkančiu teismo sprendimui keliamus teisėtumo ir pagrįstumo reikalavimus (ABTĮ 86 str. 1 d.). Pastebėta, jog ABTĮ 53 straipsnis, kuriuo vadovavosi pirmosios instancijos teismas, reglamentuoja netinkamos ginčo šalies pakeitimą, t. y. reguliuoja tuos atvejus, kuomet skundas (prašymas, pareiškimas) paduotas netinkamam atsakovui. Iš ABTĮ 53 straipsnio matyti, kad teismas atitinkamų veiksmų turi imtis tada, kai nagrinėdamas bylą nustato, jog skundas (prašymas, pareiškimas) pareikštas ne tam asmeniui, kuris turi pagal skundą atsakyti. Aptariamu atveju pirmosios instancijos teismas į bylą jau buvo įtraukęs tinkamą atsakovą. Kita vertus, pažymėtina, jog ABTĮ 53 straipsnyje įtvirtinta, kad pareiškėjui nesutikus pakeisti netinkamą atsakovą tinkamu, *teismas nagrinėja bylą iš esmės*. Šiuo atveju byla pirmosios instancijos teisme nebuvo nagrinėjama iš esmės ir bylos esmė nebuvo atskleista. Be to, nėra pagrindo vertinti, kad antrojo atsakovo įtraukimas į bylą nėra galimas, nors šiuo atveju, teisėjų kolegijos manymu, žemės ūkio ministro, kaip Žemės ūkio ministerijos valdymo

organo, teisinis suinteresuotumas gali būti realizuojamas vien tik per Žemės ūkio ministerijos, kaip atsakovo, dalyvavimą byloje.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir byla perduota pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo tam, kad ginčas būtų išnagrinėtas iš esmės bei bylos esmė būtų atskleista, taip pat pareiškėjo teisė į teisminę gynybą būtų užtikrinta.

2017 m. birželio 12 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3618-756/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01420-2016-9

Procesinio sprendimo kategorijos: 21.1; 44.1; 51.8

[Prieiga internete](#)

21.3. Valstybės tarnautojų atleidimas iš pareigų

21.3.2. Atleidimas, pritaikius tarnybinę atsakomybę

Dėl tarnybinio nusižengimo, pasireiškusio seksualiniu priekabiavimu, subjektyviosios pusės elementų nustatymo apimties bei įrodinėjimo pareigos ir ribų

Pareiškėjas kreipėsi į teismą, ginčydamas atsakovo Vadovybės apsaugos departamento prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – ir VSD) įsakymą, kuriuo pripažinta, kad jis padarė šiurkštų tarnybinį nusižengimą, už kurį skirtina tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų. Atsakovas pareiškėjo šiurkštų tarnybinį nusižengimą konstatavo nustatęs, kad pareiškėjas, eidamas VSD Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjo pareigas, nepagarbiai, nemandagiai ir netolerantiškai elgėsi su savo pavaldiniais ir kitais VSD darbuotojais, jiems nepageidaujamu užgauliu elgesiu įžeidinėjo jų orumą, taip sukurdamas bauginančią, priešišką, žeminančią bei įžeidžiančią aplinką, t. y. pavaldinių akivaizdoje dažnai vartojo necenzūrinius žodžius, rodė nepadorius gestus ir seksualiai priekabiavo.

Ginčą nagrinėjusi teisėjų kolegija akcentavo, kad pareiškėjui, kaip VSD Bendrųjų reikalų skyriaus vedėjui, keliami itin aukšti reikalavimai. Sprendžiant dėl pareiškėjo elgesio – veiksmų ar neveikimo tam tikroje situacijoje, dėl jo suvokimo, kaip reikėtų veikti, dėl jo galimybių veikti, turi būti atsižvelgiama į aplinkybes, nulemtas jo statuso. LVAT teisėjų kolegija vertino, kad pareiškėjas, būdamas valstybės tarnautoju, davęs priesaiką, žino jo elgesį tarnyboje reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus ir suvokia, kaip turi būti elgiamasi, kokie veiksmai gali būti atliekami konkrečiose situacijose, taigi jo elgesys – veiksmai ar neveikimas, laikytini sąmoningu valiniu pasirinkimu ir kvalifikuotini kaip tyčia. Tokiu atveju nors asmuo ir nesiekia neigiamų padarinių, tačiau tokie padariniai neišvengiamai kyla dėl jo teisei priešingo elgesio. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad pareiškėjo subjektyvus savo veikos motyvų bei tikslų vertinimas, neteisėtų ketinimų nustatymas aptariamo tarnybinio nusižengimo atveju nėra reikšmingi, nes neišvengiamai kyla neteisėto elgesio tarnyboje pasekmės, kurias pažeidėjas, ypač atsižvelgiant į jo statusą, privalėjo numatyti.

Kadangi byloje buvo sprendžiama dėl pareiškėjo kaltės formos, padarius tarnybinį nusižengimą, teisėjų kolegija pabrėžė, kad pažeidimo subjektyviosios pusės elementų vertinimas nėra tapatus tiems atvejams, kai sprendžiama dėl individualių konkretaus nukentėjusiojo seksualinio priekabiavimo atveju teisių gynimo. Nagrinėjamu atveju pažeidimo subjektyviosios pusės elementai nustatinėtini tiek, kiek jie reikšmingi kvalifikuoti tarnybinį nusižengimą.

Teisėjų kolegija priminė, kad įprastai pagal įrodinėjimo naštos paskirstymo principą, sprendžiant ginčą dėl atsakomybės už šiurkštų tarnybinį nusižengimą, įrodinėjimo našta tenka atsakovui. Kita vertus, bylą nagrinėjęs teismas atkreipė dėmesį, kad nagrinėjamu atveju turėtų būti daromas skirtumas dėl aplinkybių, patvirtinančių pareiškėjo užgaulų, nepagarbų elgesį su pavaldiniais, žeminančių jų orumą ir neatitinkančių bendrųjų tarnybinės etikos normų, ir aplinkybių, kuriomis grindžiamas seksualinis priekabiavimas, įrodinėjimo. LVAT teisėjų kolegija, išanalizavusi ginčui aktualų teisinį reglamentavimą, nurodė, kad pastaruoju atveju įrodinėjimo našta perkeliama asmeniui, dėl kurio netinkamo elgesio skundžiasi nukentėjusieji. Tai reiškia, kad ir tarnybinio nusižengimo, pasireiškusio seksualiniu priekabiavimu, atveju, būtent pareiškėjui tenka pareiga paneigti tuos faktus, kuriuos tarnybinio nusižengimo tyrimo metu nurodė nukentėję asmenys, ši įrodinėjimo našta, atsižvelgiant į pažeidimo specifiką, negali būti perkelta atsakovui.

Pasisakydamas dėl įrodymų pakankamumo, bylą nagrinėjęs teismas pažymėjo, kad šioje byloje nebuvo ginamos individualios konkrečių nukentėjusiųjų teisės, todėl teismas neturėjo pareigos iširti

kiekvieną konkretų atvejį ir su tuo susijusias aplinkybes, kas būtų reikšminga sprendžiant dėl individualių nukentėjusių nuo seksualinio priekabiavimo asmenų teisių gynimo.

Reaguodama į pareiškėjo poziciją, kad tyrimo metu paaiškinimus davę asmenys turėjo būti apklausiami liudytojais teisme, teisėjų kolegija nurodė, kad, atsižvelgiant į nagrinėjamos bylos specifiką, priekabiavimą patyrusių asmenų papildomos apklausos taptų jiems nepageidautinu neigiamu emociniu krūviu, todėl nesant pakankamo pagrindo abejoti jų paaiškinimų objektyvumu, tarnybinio nusižengimo tyrimo metu jų pateikti rašytiniai paaiškinimai laikytini leistiniais įrodymais.

LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad ginčijamas įsakymas yra teisėtas ir pagrįstas, o juo numatyta skirti tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų – yra proporcinga pareiškėjo padarytiems šiurkštiems tarnybiniais pažeidimams. Naikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą, remiantis pareiškėjo apeliacinio skundo argumentais, teisėjų kolegija neturėjo pagrindo.

2017 m. birželio 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3283-492/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-03529-2016-1

Procesinio sprendimo kategorija 21.3.2

[Prieiga internete](#)

23. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimai

23.2. Reikalavimai asmenims, dirbantiems valstybinėje tarnyboje

Dėl Seimo kontrolieriaus veiklos ir mokslinio bei pedagoginio darbo derinimo

Apžvelgiamoje byloje nagrinėtas ginčas kilo dėl atsakovo Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos (toliau – VTEK) sprendimo dalies, kuria konstatuota, kad Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovas, savo įsakymu nustatęs individualų darbo šioje įstaigoje grafiką taip, kad 2015 m. kovo 2 d., 4., 5 d., 25 d., 27 d., balandžio 10 d., gegužės 8 d., birželio 11 d. gavo atlyginimą už faktiškai įstaigoje nedirbtą laiką, pasinaudojo savo pareigomis asmeninei naudai gauti ir tokiais savo veiksmais pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatas. Pirmosios instancijos teismas šią VTEK sprendimo dalį panaikino.

Ginčą nagrinėjusi teisėjų kolegija, išanalizavusi Seimo kontrolierių veiklą reglamentuojančius teisės aktus, nurodė, kad juose nėra teisės normų, nustatančių Seimo kontrolierių įstatymo 10 straipsnyje įtvirtintos Seimo kontrolieriaus teisės dirbti mokslinį ar pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose, įgyvendinimo pagrindus ir tvarką, o Valstybės tarnybos įstatyme numatyta leidimų valstybės tarnautojams dirbti kitą darbą pagal darbo sutartis išdavimo tvarka Seimo kontrolieriams netaikoma. Tai reiškia, kad tam, jog Seimo kontrolierius galėtų dirbti mokslinį ar pedagoginį darbą aukštosiose mokyklose, leidimas nėra būtinas. Taip pat, nesant specialių teisės normų, reguliuojančių Seimo kontrolieriaus veiklos ir jo mokslinio bei pedagoginio darbo aukštosiose mokyklose derinimą, Seimo kontrolierius pats sprendžia, koku būdu derins Seimo kontrolieriaus veiklą su darbu aukštojoje mokykloje.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, kad pareiškėjas, derindamas Seimo kontrolieriaus veiklą su darbu Vilniaus universitete, įsakymu nustatė individualų savo darbo Seimo kontrolierių įstaigoje grafiką. Teisėjų kolegija konstatavo, jog darbo grafiko nustatymas nėra pagrindas išvadai, kad pareiškėjas neteisėtai naudojosi savo pareigomis asmeninei naudai, nes jis tokia forma išsprendė Seimo kontrolieriaus veiklos ir darbo Vilniaus universitete, kuriame pagal Seimo kontrolierių įstatymo 10 straipsnį jis turi teisę dirbti, derinimo klausimą. Teisėjų kolegija pažymėjo, kad ginčijamame atsakovo sprendime nurodytos aplinkybės, kad pagal darbo laiko apskaitos žiniaraščius dalis pareiškėjo darbo Vilniaus universitete ir Seimo kontrolierių įstaigoje laiko sutampa, yra susijusios su tinkamu Seimo kontrolieriaus veiklos vykdymu ir jos nesuapponuoja išvados, jog pareiškėjas neteisėtai naudojosi pareigomis asmeninei naudai gauti, t. y., kad pareiškėjas pažeidė Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 3 punktą. Teisėjų kolegija, išanalizavusi ginčui aktualų teisinį reguliavimą, pabrėžė, kad vertinti, ar pareiškėjas tinkamai išsprendė Seimo kontrolieriaus veiklos ir darbo Vilniaus universitete derinimo klausimą, ar dėl mokslinio ir pedagoginio darbo aukštojoje mokykloje tinkamai vykdė Seimo kontrolieriaus ir Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigos vadovo funkcijas, yra kompetentingas Seimas.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistu, o atsakovo apeliacinis skundas atmetas.

2017 m. birželio 21 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1233-442/2017
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04278-2015-2
Procesinio sprendimo kategorija 23.2
[Prieiga internete](#)

24. Vietos savivalda

24.6. Savivaldybių administracinė priežiūra

Dėl Seimo kontrolieriaus pažymos kaip pagrindo atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimą

Apžvelgiamoje byloje buvo išnagrinėtas pareiškėjo Vyriausybės atstovo Vilniaus apskrityje prašymas įpareigoti atsakovą Elektrėnų savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) direktorių pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą Administracijos valstybės tarnautojo atžvilgiu. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad Administracijos direktorius atsisakė vykdyti Seimo kontrolieriaus rekomendacijas inicijuoti ir atlikti tarnybinį patikrinimą. Seimo kontrolierius tokias rekomendacijas siejo su įsiteisėjusiu Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimu, kuriame buvo konstatuota, kad Administracijos atsisakymas leisti rengti planą yra nepagrįstas.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo prašymą tenkino ir įpareigojo atsakovą pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą pagal Seimo kontrolieriaus pažymoje nurodytas rekomendacijas. Atsakovas su tokiu teismo sprendimu nesutiko.

LVAT teisėjų kolegija, išanalizavusi ginčui aktualų teisinį reguliavimą, nurodė, kad Seimo kontrolieriaus pažymoje pateikta informacija ir įsiteisėjęs teismo sprendimas, kuriame konstatuota, jog valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga pažeidė įstatymus ar kitus teisės aktus, yra oficiali informacija, kuria remiantis turėjo būti pradėtas valstybės tarnautojų, dėl kurių galimos kaltės buvo padaryti nustatyti įstatymų ar kitų teisės aktų pažeidimai, tarnybinio nusižengimo tyrimas, todėl atsakovas nepagrįstai teigia, kad Seimo kontrolieriaus pažyma neturi imperatyvaus administracinio sprendimo požymių ir vadovaudamasis vien tik Seimo kontrolieriaus rekomendacija atsakovas neprivalėjo atlikti tarnybinio nusižengimo tyrimo. Diskreciją jis turi tik atlikęs tarnybinio nusižengimo tyrimą, vadovaudamasis teisės aktų reikalavimais, priimti vienokio ar kitokio turinio sprendimą. Teisėjų kolegija darė išvadą, kad tiek iš įsiteisėjusio teismo sprendimo, tiek iš Seimo kontrolieriaus pažymos gavęs informacijos apie netinkamą Administracijos funkcijų įgyvendinimą atsakovas privalėjo besąlygiškai pradėti tarnybinio nusižengimo tyrimą. Bylą nagrinėjęs teismas taip pat atkreipė dėmesį, kad, nors įsiteisėjusiame teismo sprendime ir Seimo kontrolieriaus pažymoje nėra nustatyti konkretūs neteisėti veiksmai atlikę asmenys, tačiau atsakovas lengvai gali juos identifikuoti, kadangi jam yra žinomi konkrečius veiksmus atlikę asmenys, ir jų atžvilgiu pradėti tarnybinį patikrinimą, todėl Administracijos prašymą pateikti oficialią informaciją apie atsakovo valstybės tarnautojo tarnybinį nusižengimą nelaikė pagrįstu.

Pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmestas.

2017 m. birželio 20 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-859-492/2017
Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04932-2014-8
Procesinio sprendimo kategorija 24.6
[Prieiga internete](#)

27. Visuomenės informavimas

27.4. Kiti su visuomenės informavimu susiję klausimai

Dėl publikacijoje naudojamų teiginių priskyrimo nuomonės arba žinių kategorijai

Pareiškėjas VŠĮ „Demokratijos plėtros fondas“ ginčijo Visuomenės informavimo etikos komisijos sprendimą dėl pripažinimo publikacijoje padarius Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso pažeidimus.

Visuomenės informavimo etikos komisija (toliau – ir Komisija), išnagrinėjusi V. M. skundą dėl publikacijos, nustatė, kad publikacijoje buvo kritikuojamas V. M. dalyvavimas politinėje veikloje, teigiama, jog prieš rinkimus apie V. M. įvairiose visuomenės informavimo priemonėse rašoma tik gerai todėl, kad

pareiškėjo valdomas koncernas yra vienas didesnių reklamdavių. Nurodyta, kad šie teiginiai niekaip nepagrindžiami, nenurodomi kokie nors konkretūs faktai, nepateikiama daugiau tarpusavyje nesusijusių asmenų nuomonių, todėl laikyta, jog tokiais veiksmais buvo pažeistos Lietuvos žurnalistų ir leidėjų etikos kodekso (toliau – ir Kodeksas) 3 straipsnio nuostatos. Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo VŠĮ „Demokratijos plėtros fondas“ skundą patenkinio ir panaikino Komisijos sprendimą, padarė išvadas, kad iš Komisijos posėdžio protokolo neaišku, kokiais argumentais remiantis buvo priimtas sprendimas dėl Kodekso 3 straipsnio pažeidimo, todėl vertino, kad pažeisti Komisijos darbo reglamento (toliau – ir Reglamentas) 32 straipsnio reikalavimai, bei kad publikacijoje išdėstyta autoriaus nuomonė, o V. M., aktyviai dalyvaujantis politinėje veikloje, laikytinas viešuoju asmeniu, kurio atžvilgiu taikomos platesnės kritikos ribos.

LVAT nurodė, kad pirmosios instancijos teismo nustatyti Reglamento pažeidimai nėra tokio pobūdžio ir apimties, kad galėtų sudaryti pagrindą suabejoti sprendimo teisėtumu jo priėmimo procedūros aspektu. Formalus procedūrinio pobūdžio trūkumai ir pažeidimai, kai jie neturi esminės įtakos procedūroje dalyvavusių asmenų teisėms bei priimto sprendimo turiniui, neturėtų būti pagrindu panaikinti ginčijamą sprendimą. LVAT pažymėjo, kad ginčo šalys dėl savo procedūrinio pobūdžio teisių pažeidimų argumentų teismui neteikė, todėl, nors teismas administraciniuose ginčiuose ir yra aktyvus, formaliais kriterijais neturėtų būti naikinami sprendimai, kai byloje yra pakankamai duomenų patikrinti jų teisėtumą ir pagrįstumą iš esmės.

Komisija, ginčijamame sprendime nurodydama, kad publikacijoje vartojami teiginiai niekaip nepagrindžiami, nenurodomi jokie konkretūs faktai, juos priskyrė konkrečiai kategorijai – faktų konstatavimui (žiniai), bet ne vertinamiesiems teiginiams (nuomonei), todėl bylą nagrinėjantis teismas turėjo patikrinti tokio vertinimo pagrįstumą. LVAT pažymėjo, kad tekste įterpiami žodžiai „manau“ savaime neleidžia dėstomų teiginių laikyti vertinamaisiais, t. y. nuomonėmis. Aptariami teiginiai „metė daugiausia pinigų iš visų Lietuvos verslininkų“, „rinkimuose pasinaudos ir tu, kad jo valdomas koncernas – vienas didesnių reklamdavių“, „Todėl beveik visoje žiniasklaidoje apie V. M. prieš šiuos rinkimus sklinda tik geros žinios“, „kokia šiandien reklamos pinigų įtaka žiniasklaidai“ gali būti patikrinti ir patvirtinti / ar paneigti įrodymo priemonėmis, todėl Komisija pagrįstai šiuos teiginius įvertino kaip žinių paskleidimą, kurioms gali būti taikomas tiesos ir tikrumo kriterijus. Toks manymas – nuomonės pateikimas, kuriuo paskleidžiama informacija apie tam tikrus faktus (aptariamu konkrečiu atveju skirtus pinigus, asmens elgesį, jo tikslus, tai nulemiančias priežastis), ir kurio turinys dėl savo pobūdžio gali būti patikrinamas materialaus gyvenimo faktais, laikytinas teiginiu, kuriam taikytinas tikslumo ir teisingumo kriterijus. Aplinkybė, kad informacija buvo paskleista rinkimų politinės kampanijos kontekste, neturi įtakos jos vertinimui atitikimo tikriems duomenims aspektu, nes tokios aplinkybės savaime nėra kliūtis patikrinti žinių apie realius tikrovės reiškinius, veiksmus, įvykius tikrumą ir teisingumą. Kai tokia informacija nėra grindžiama objektyviais faktais, ji negali būti laikoma teisinga, tiksli nei etiška. Be to, įrodyti teiginių pagrįstumą, atitikimą faktams, turi asmuo, paskleidęs tokią informaciją.

LVAT nuomone, paskleistos žinios gali būti patikrinamos įrodinėjimo priemonėmis, tačiau pareiškėjas, išdėstęs publikacijoje minėtus teiginius, nenurodė jokių informacijos šaltinių, taip pat ir į nagrinėjamą bylą neteikė jokių konkrečių duomenų, kurie galėtų patvirtinti jo teiginių pagrįstumą, todėl laikytina, kad Komisija pagrįstai pripažino Kodekso 3 straipsnio profesinių reikalavimų žurnalistams, viešosios informacijos rengėjams pažeidimą.

Apibendrinamas byloje išdėstyti motyvus, LVAT konstatavo, kad pirmosios instancijos teismas, spręsdamas bylą, netinkamai aiškino Komisijos veiklą reglamentuojančias procedūras, nukrypo nuo nagrinėjamos bylos dalyko – žurnalistų ir viešosios informacijos leidėjų etikos vertinimo, netinkamai taikė teiginių priskyrimo konkrečiai kategorijai – faktų konstatavimui (žiniai) arba vertinamiesiems teiginiams (nuomonei) – kriterijus, dėl to byloje buvo padarytos nepagrįstos išvados, nulėmusios nepagrįsto ir neteisėto sprendimo priėmimą.

Apeliacinis skundas patenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas, kuriuo pareiškėjo viešosios įstaigos „Demokratijos plėtros fondas“ skundas atmestas.

2017 m. birželio 26 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. A-849-492/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-04682-2015-1

Procesinio sprendimo kategorijos: 27.4; 57.1.1; 57.3; 57.4

[Prieiga internete](#)

29. Nacionalinių, Europos Sąjungos ir užsienio institucijų finansinė parama

29.1. Paraiškų administravimas

29.1.2. Išmokų sumažinimas arba neskyrimas, kai nesilaikoma teisės aktų reikalavimų

Dėl rangos sutartyje nustatytos atsiskaitymo už atliktus darbus tvarkos nesilaikymo reikšmės finansinės paramos kaimo plėtrai skyrimui

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl atsakovo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) sprendimo, kuriuo nuspręsta nekompensuoti 25 proc., t. y. 8 037,54 Eur paramos pagal pareiškėjos pateiktą mokėjimo prašymą, ir atsakovo Žemės ūkio ministerijos sprendimo, kuriuo paliktas galioti minėtas NMA sprendimas. NMA sprendimas nekompensuoti 25 proc. paramos priimtas dėl to, kad pareiškėja, už darbus sumokėdama avansu bei netaikydama sankcijų už pavėluotai atliktus darbus, pakeitė esmines rangos sutarčių sąlygas ir pagerino viešuosius pirkimus laimėjusių rangovų padėtį, todėl buvo pažeisti pirkimo taisyklėse įtvirtinti lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principai.

Nustatęs, kad atsiskaitymo tvarkos pakeitimas rangos sutartyse vertintinas kaip neesminis, negalėjęs pakeisti šalių ekonominės pusiausvyros, pirmosios instancijos teismas panaikino pareiškėjos skundžiamus atsakovų sprendimus ir įpareigojo NMA iš naujo išnagrinėti pareiškėjos prašymą. Atsakovai su tokiu teismo sprendimu nesutiko.

Teisėjų kolegija, išanalizavusi ginčui aktualų teisinį reguliavimą, nurodė, kad pareiškėjos sudarytų darbų atlikimo sutarčių pakeitimai, jeigu tokie būtų buvę daromi, nekeičiantys pirkimo objekto, jo tiesioginės paskirties ar atitikties Europos Sąjungos standartams, neturėjo būti suderinti su atitinkamu NMA teritoriniu paramos administravimo skyriumi. LVAT teisėjų kolegija konstatavo, kad pareiškėja su rangovais atsiskaitė nesilaikydama darbų atlikimo sutartyse nustatytos tvarkos. Kita vertus, teisėjų kolegija pažymėjo, kad NMA nenustatė, jog pareiškėja realiai pakeitė su rangovais sudarytas sutartis. Bylą nagrinėjusiems teismams nebuvo pateikti įrodymai, kad pareiškėja su rangovais sudarė susitarimą pakeisti darbų atlikimo sutartyse nustatytas atsiskaitymo už atliktus darbus sąlygas. Todėl nagrinėjamu atveju teisėjų kolegija nenustatė, kad pareiškėja atliko esminį sutarčių sąlygų pakeitimą, o tai, kad pareiškėja nesilaikė sutartyse aptartos atsiskaitymo už atliktus darbus tvarkos, teisėjų kolegijos vertinimu, savaime nesudarė pagrindo konstatuoti lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų pažeidimą.

LVAT teisėjų kolegija darė išvadą, kad atsakovų apeliacinių skundų argumentai nepaneigia pirmosios instancijos teismo padarytų išvadų, todėl pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą, o apeliacinius skundus atmetė.

2017 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1237-442/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-02728-2015-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 29.1.2; 29.3

[Prieiga internete](#)

Dėl institucijos pareigos motyvuoti konkrečios sankcijos parinkimą

Nagrinėtoje byloje ginčas kilo dėl atsakovo Nacionalinės mokėjimo agentūros prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA) sprendimų taikyti pareiškėjai sankciją – paramos kaimo plėtrai dalies (4 808,76 Eur) susigrąžinimą. Pareiškėjas neginčijo atsakovo nustatyto pažeidimo, tačiau nesutiko su paskirta poveikio priemone. Taip pat pareiškėjas prašė 3 000 Eur neturtinės žalos atlyginimo dėl to, kad atsakovas laiku neinformavo apie sprendimą dėl dalies išmokėtos paramos susigrąžinimo, nemotyvavo skirtos sankcijos dydžio ir išskaičiavo baudą iš jam mokėtinų išmokų nesuėjus atsakovo reikalavime sumokėti baudą nurodytam terminui.

Pirmosios instancijos teismas panaikino skundžiamus NMA sprendimus bei priteisė pareiškėjo naudai 500 Eur neturtinei žalai atlyginti. Atsakovas su tokiu teismo sprendimu nesutiko.

LVAT teisėjų kolegija nustatė, kad ginčui aktualios taisyklių nuostatos, reglamentuojančios sankcijų paramos gavėjams taikymo tvarką, nenumato sankcijų dydžių nustatymo sąlygų, būdo ir tvarkos. Todėl NMA, taikydamas pareiškėjo atžvilgiu dalies paramos susigrąžinimo sankciją, jos dydį turėjo individualizuoti pagal bendrąsias poveikio priemonių taikymo asmeniui taisykles, t. y. atsižvelgiant į padaryto pažeidimo

po būdį, jo sunkumą, sukeltas neigiamas pasekmes, asmens atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes ir pan. Teisėjų kolegija, akcentavo, kad sankcijos taikymas turi būti motyvuotas ir proporcingas, o patys sankcijos rūšies, dydžio parinkimo ir jos proporcingumo aspektai turi būti pagrįsti būtent sprendime, kuriuo tokios sankcijos taikomos. Bylą nagrinėjęs teismas pažymėjo, kad nagrinėjamu atveju NMA skundžiamame sprendime nenurodė argumentų dėl pareiškėjui parinkto konkretaus sankcijos dydžio, t. y. skirta sankcija nebuvo individualizuota, todėl pirmosios instancijos teismas priėjo prie pagrįstos išvados, kad ginčijamas atsakovo sprendimas neatitinka Viešojo administravimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies reikalavimų ir negali būti laikomas teisėtu bei pagrįstu.

Pasisakydama dėl atsakovo argumento, kad parenkant sankcijos dydį buvo vadovautasi NMA nustatyta vidine procedūra, LVAT teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad apelianto nurodomas dokumentas nustatyta tvarka nėra paskelbtas viešai, ir akcentavo, kad neįsigaliojęs norminis teisės aktas negali būti taikomas sprendžiant asmenų subjektyvių teisių bei pareigų klausimus atitinkamų teisinių santykių srityje.

Nagrinėdama neturtinės žalos priteisimo klausimą aptariamoje byloje, teisėjų kolegija sutiko, kad pareiškėjas galėjo patirti tam tikrus nepatogumus, nes nebuvo laiku informuotas apie sprendimą dėl dalies išmokėtos paramos susigrąžinimo, taip pat nemotyvuojant konkretaus sankcijos dydžio bei išskaičiuojant pareiškėjo skolą iš kitų mokėtinų išmokų dar nepasibaigus nustatytam terminui skolai sumokėti. Kita vertus, teisėjų kolegija atkreipė dėmesį, kad pareiškėjas neneigė pažeidęs paramos sutartį. Taigi pareiškėjas galėjo numatyti dėl šios savo veiklos galinčias kilti neigiamas pasekmes. Teisėjų kolegijos nuomone, pareiškėjo patirta neturtinė žala nebuvo tokio sunkaus pobūdžio, kad nagrinėjamu atveju būtų būtina priteisti neturtinės žalos atlyginimą pinigais, o teisės pažeidimo pripažinimas yra pakankama satisfakcijos forma pareiškėjui.

Atsakovo apeliacinis skundas tenkintas iš dalies ir pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas netenkinant pareiškėjo reikalavimo priteisti neturtinės žalos atlyginimą pinigais.

2017 m. birželio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1282-442/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-05804-2015-8

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.2; 29.1.2; 29.3

[Prieiga internete](#)

37. Bausmių vykdymo ir suėmimo sąlygos

37.3. Kalinamųjų ir suimtųjų teisės

Dėl per ilgą laikymą karantino patalpoje

Nagrinėjamoje byloje ginčas kilo dėl neturtinės žalos pareiškėjui, jo teigimu, padarytos jį laikant Vilniaus pataisos namuose (toliau – ir Vilniaus PN) netinkamomis sąlygomis, atlyginimo.

Nagrinėjamu atveju pareiškėjas skundėsi dėl sąlygų Vilniaus PN: teigė, kad jis per ilgai buvo laikomas karantino patalpoje, dėl to pareiškėjui buvo apribotas pasivaikščiojimo laikas, teisė naudotis biblioteka, sporto sale, šioje karantino patalpoje, taip pat kameroje jam tekęs gyvenamasis plotas buvo mažesnis nei nustatyta minimali norma, be to, buvo laikomas kartu su rūkančiais asmenimis. Pirmosios instancijos teismas, nenustatęs būtinųjų sąlygų civilinei atsakomybei kilti, pareiškėjo skundą dėl neturtinės žalos atlyginimo pareiškėjo naudai iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus pataisos namų, atmetė kaip nepagrįstą.

Atsakovas nurodė tik tai, kad praktikoje nuteistieji karantino patalpose laikomi nuo 5 iki 12 dienų, pareiškėjas ilgesnį laikotarpį karantino patalpoje praleido todėl, kad per tą laikotarpį buvo etapuotas į kitas įstaigas. Tačiau konkrečių duomenų, kada, kokiam laikotarpiui, kur pareiškėjas buvo etapuojamas per nagrinėjamą laikotarpį, atsakovas jį bylą nepateikė.

LVAT, išnagrinėjęs byloje aktualų teisinį reglamentavimą, nurodė, kad iš to, kokie veiksmai atliekami su nuteistaisiais, kol jie laikomi karantino patalpoje, matyti, kad šioje patalpoje asmenys įprastai laikomi trumpą laiką, ką patvirtina ir atsakovas savo atsiliepime jį pareiškėjo skundą, teiktame pirmosios instancijos teismui. Tačiau atsakovas šiuo atveju nepagrindė būtinybės laikyti pareiškėją Vilniaus PN karantino patalpoje žymiai ilgesnį laikotarpį nei įprastai laikomi kiti nuteistieji. LVAT pažymėjo, jog karantino patalpos artimesnės kamero tipo patalpoms. Taigi pareiškėjas karantino patalpoje nuo 2014 m. birželio 20 d. iki 2014

m. liepos 23 d. galėjo patirti tam tikrų papildomų nepatogumų: atsakovas nepaneigė pareiškėjo teiginių dėl ribojamos galimybės pasivaikščioti, naudotis biblioteka ir sporto sale. Atsakovas taip pat nepaneigė pareiškėjo teiginių, jog visos miegamosios vietos šiose patalpose buvo užpildytos ir atitinkamai karantino patalpoje nagrinėjamu laikotarpiu pareiškėjui nebuvo užtikrinta 3,6 kv. m ploto, tenkančio vienam asmeniui, norma.

Apeliacinis skundas patenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo sprendimas pakeistas, priteisiant pareiškėjui iš Lietuvos valstybės, atstovaujamos Vilniaus pataisos namų, 300 Eur neturtinei žalai atlyginti.

2017 m. birželio 30 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-592-624/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01341-2015-0

Procesinio sprendimo kategorija 20.2.3.2

[Prieiga internete](#)

Dėl nuteistojo turimo kompiuterio programinės įrangos atitikties reikalavimams vertinimo

Nagrinėjamos bylos dalykas – Vilniaus pataisos namų (toliau – ir Vilniaus PN) direktoriaus nutarimo, kuriuo pareiškėjui skirta nuobauda (draudimas 1 mėnesį pirkti maisto produktų), ir nutarimo, kuriuo iš pareiškėjo 6 mėnesiams paimtas kompiuteris, bei Kalėjų departamento sprendimo, kuriuo konstatuota, kad nėra pagrindo panaikinti pareiškėjui skirtą nuobaudą ir kad kompiuteris buvo paimtas pagrįstai, pagrįstumas ir teisėtumas.

Tikrinant pareiškėjo kompiuteryje įdiegtą programinę įrangą buvo nustatyta, kad be administracijos leidimo operacinė sistema Microsoft Windows XP Pro buvo perinstaliuota į nelicencinę operacinę sistemą Microsoft Windows XP Pro 64-bit Edition; kietojo disko E:\ skirsnyje buvo draudžiamų nuteistiesiems naudotis programų archyvas; buvo pažeisti sisteminio bloko plombavimo lipdukai; laisvas priėjimas prie kompiuterio duomenų užblokuotas kalbos mokomąja programa „NEYA“.

LVAT akcentavo, kad pirmosios instancijos teismas išvadą, jog pareiškėjo turima licencija neapėmė teisės naudoti operacinę sistemą Microsoft Windows XP Pro 64-bit Edition, kuri buvo instaliuota jo kompiuteryje, padarė remdamasis liudytojo parodymais. Tačiau liudytojas pirmosios instancijos teismo posėdyje nenurodė pagrindo, kuo remdamasis jis teigė, kad Microsoft Windows XP Pro 64-bit Edition yra Microsoft Windows XP Pro versija, reikalaujanti kitokios licencijos, nei turėjo pareiškėjas. Kitų įrodymų, patvirtinančių, kad pareiškėjo turima licencija neapėmė teisės naudoti operacinę sistemą Microsoft Windows XP Pro 64-bit Edition, kuri buvo instaliuota jo kompiuteryje, atsakovas, kuriam tenka pareiga įrodyti pareiškėjo padarytą pažeidimą, nebuvo pateikęs, nors tokia galimybė atsakovui buvo suteikta nagrinėjant bylą apeliacine tvarka.

Pirmosios instancijos teismas taip pat rėmėsi išimtinai liudytojo duotais parodymais, kad pareiškėjo kompiuteryje rastos draudžiamos programos nebuvo konkrečiai įvardytos dėl jų gausos. Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime nurodė, kad šiam pažeidimui konstatuoti užtenka tikrinimo metu nustatyto fakto dėl tokių programų, kurių funkcinė paskirtis apibrėžta tuo aspektu aktualiose teisės normose, buvimo kompiuteryje, tačiau LVAT sprendė, jog tai neatleidžia pažeidimą nustačiusio subjekto nuo pareigos tinkamai užfiksuoti nustatytas pažeidimo, už kurio padarymą asmeniui gali būti skirta nuobauda, aplinkybes. Teisėjų kolegija nurodė, kad skundžiamame nutarime nurodytas pažeidimas, t. y. kad kietojo disko E:\ skirsnyje yra draudžiamų nuteistiesiems naudotis programų archyvas, nebuvo aiškiai apibūdintas, nes nenurodyti tokių programų pavadinimai, jų buvimo vietos ar kita su šiuo pažeidimu susijusi informacija. Todėl šiuo atveju nebuvo galimybės patikrinti teisme aplinkybių, susijusių su draudžiamų nuteistiesiems naudotis programų archyvo buvimu pareiškėjo kompiuteryje.

Pareiškėjui skundžiamame nutarime buvo taip pat inkriminuotas sisteminio bloko plombavimo lipdukų pažeidimas, tačiau pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime nurodė, kad pareiškėjo nurodoma aplinkybė, jog dėl to nėra jo kaltės, nėra teisiškai reikšminga, nes pareiškėjui skirta nuobauda su šia aplinkybe tiesiogiai nėra susijusi. Nėra aišku, su kokia konkrečia teisės norma šios faktinės aplinkybės dėl sisteminio bloko plombavimo lipdukų pažeidimo buvo siejamos. Todėl LVAT atsakovo nustatyto sisteminio bloko plombavimo lipdukų pažeidimo nevertino kaip bausmės atlikimo režimo reikalavimų pažeidimo, už kurį galėjo būti paskirta nuobauda, nes atsakovas nenurodė, kokia konkreiti nuteistųjų elgesį reglamentuojanti teisės norma tokiais veiksmais buvo pažeista.

Dėl laisvo priėjimo prie kompiuterio duomenų užblokavimo kalbos mokomąja programa „NEYA“ LVAT nurodė, kad byloje nėra ginčo dėl fakto, kad norint prieiti prie pareiškėjo kompiuterio duomenų, buvo būtina atsakyti į tam tikrus klausimus anglų kalba. LVAT nuomone, pareiškėjas galėjo savo kompiuterį naudoti kaip mokymosi, tobulėjimo priemonę, nes kompiuterinės programos „NEYA“, kuri yra skirta išimtinai anglų kalbai mokytis, kaip teigia pareiškėjas, naudojimas pats savaime nesudaro pažeidimo, bet pažeidimas buvo užfiksuotas būtent dėl to, kad šia programa buvo užblokuotas laisvas priėjimas prie kompiuterio duomenų.

LVAT konstatavo, kad nors viename iš skundžiamų nutarimų nurodytų kelių pažeidimų (dėl operacinės sistemos, plombavimo lipduko ir draudžiamų programų archyvo) padarymo abejonės vertintinos pareiškėjo naudai, tačiau pažeidimas dėl laisvo priėjimo prie kompiuterio duomenų užblokavimo buvo nustatytas tinkamai. Atsižvelgęs į pareiškėjui tuo skundžiamu nutarimu paskirtos nuobaudos rūšį, su pažeidimu susijusias aplinkybes, LVAT sprendė, kad apeliacinio skundo argumentai nesudaro pagrindo spręsti, jog pareiškėjui buvo paskirta neproporcinga nuobauda, kuri turėtų būti panaikinama. Taigi LVAT darė išvadą, kad pareiškėjo apeliacinio skundo motyvai iš dalies yra pagrįsti, nes pareiškėjui ginčijamą nuobaudą skyrę Vilniaus PN nepateikė pakankamai įrodymų dėl kai kurių viename skundžiamame nutarime konstatuotų pažeidimų. Tačiau tai nesudaro pagrindo tenkinti skundo reikalavimą panaikinti Vilniaus PN direktoriaus nutarimą, nes vienas iš pažeidimų pasitvirtino ir dėl to pareiškėjui nuobauda buvo skirta pagrįstai. Be to, nenustatyta, kad iš pareiškėjo negalėjo būti paimtas kompiuteris ar kad turėjo būti tenkinami skundo reikalavimai dėl neturtinės žalos atlyginimo priteisimo. Todėl pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas, o apeliacinis skundas atmestas.

2017 m. birželio 19 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1316-520/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-00040-2015-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 20.2.3.2; 37.3; 37.4; 37.5

[Prieiga internete](#)

40. Savivaldybės tarybos nario, savivaldybės tarybos nario – mero priesaikos sulaužymas ir įgaliojimų vykdymas

Dėl prašymo teismui pateikimo termino savivaldybės tarybos nario įgaliojimų netekimo procedūroje

Šioje byloje buvo išspręstas prašymo padavimo termino klausimas byloje dėl išvados, ar savivaldybės tarybos narys sulaužė priesaiką ir nevykdė jam įstatymuose nustatytų įgaliojimų. Byloje nustatyta, kad Druskininkų savivaldybės taryba teismui pateikė prašymą, kuriame nurodyta, kad Druskininkų savivaldybės tarybos narys Karolis Kaklys galbūt sulaužė priesaiką ir nevykdė jam Vietos savivaldos įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų, neatvykdamas į Druskininkų savivaldybės tarybos Kontrolės komiteto posėdžius.

Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 8 dalyje įtvirtinta, kad savivaldybės taryba, nusprendusi kreiptis į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą, prašymą šiam teismui pateikia ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo šio straipsnio 3 dalyje nustatytų bent vieno iš pagrindų paaiškėjimo dienos. Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 2 dalyje nustatyta, jog teikti savivaldybės tarybai pradėti savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės tarybos nario – mero įgaliojimų netekimo procedūrą turi teisę ne mažesnė kaip 1/3 savivaldybės tarybos narių grupė. Šio straipsnio 3 dalyje yra numatyta, kad teikimas pradėti savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės tarybos nario – mero įgaliojimų netekimo procedūrą galimas, kai yra bent vienas iš šių pagrindų: jis sulaužė priesaiką; jis nevykdo jam šiame ar kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų. Išplėstinės teisėjų kolegijos nuomone, Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 8 dalyje nurodytas šio straipsnio 3 dalyje įtvirtintų pagrindų paaiškėjimo momentas neturėtų būti nustatinėjamas remiantis vien tik formaliais kriterijais, t. y. minėtų pagrindų paaiškėjimas neturėtų būti siejamas vien tik su informacijos, sudarančios pagrindą teikti savivaldybės tarybai pradėti savivaldybės tarybos nario ar savivaldybės tarybos nario – mero įgaliojimų netekimo procedūrą, oficialaus pateikimo savivaldybės tarybos nariams momentu.

Išplėstinė teisėjų kolegija pažymėjo, jog savivaldybės veiklos teisinis reglamentavimas suponuoja ne tik savivaldybės tarybos nario pareigą dalyvauti savivaldybės tarybos, komiteto, komisijų posėdžiuose, bet įpareigoja savivaldybės tarybos narį, vykdant savo pareigas, veikti sąžiningai, rūpestingai ir apdairiai,

domėtis tiek savivaldybės tarybos, tiek visų savivaldybės tarybos komitetų bei komisijų veikla bei sužinotus apie faktus, kurie būtų pagrindas pradėti savivaldybės tarybos nario įgaliojimų netekimo procedūrą, be nepagrįsto atidėliojimo imtis veiksmų, jog būtų išspręstas tokių asmenų atsakomybės klausimas. Taigi tuomet, kai informacija apie faktus, kuriais savivaldybės taryba grindžia savo prašymą teismui dėl išvados teikimo, tampa vieša ir prieinama savivaldybės tarybos nariams, laikoma, kad nuo šio momento paaiškėjo Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 3 dalyje nustatyti pagrindai.

Druskininkų savivaldybės taryba nagrinėjamoje byloje paaiškėjimo momentą siejo su formaliu pranešimu savivaldybės tarybos posėdyje. Prašyme nurodė, kad apie Karolio Kaklio neveikimą savivaldybės tarybai paaiškėjo tik 2017 m. vasario 28 d., savivaldybės tarybos posėdžio metu svarstant klausimą dėl Kontrolės komiteto 2016 metų veiklos programos ataskaitos. Nagrinėjamu atveju Druskininkų savivaldybės taryba prašymą grindė tuo, kad Karolis Kaklys neatvyko į Kontrolės komiteto posėdžius, kurie turėjo vykti 2016 m. sausio 22 d., 2016 m. sausio 28 d. ir 2016 m. balandžio 22 d. Nustatant šių aplinkybių paaiškėjimo momentą atsižvelgtina į tai, kad savivaldybės tarybos komitetų veikla yra neatsiejama nuo pačios savivaldybės tarybos veiklos. Darbas komitetuose yra viena iš savivaldybės tarybos narių veiklos formų, garantuojančių darnų atstovaujamosios institucijos funkcijų įgyvendinimą. Vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 14 straipsnio 1 dalimi, savivaldybės tarybos komitetai sudaromi savivaldybės tarybai teikiamiems klausimams preliminariai nagrinėti ir išvadoms bei pasiūlymams teikti, kontroliuoti, kaip laikomasi įstatymų ir vykdomi savivaldybės tarybos, mero sprendimai. Analogiška nuostata įtvirtinta ir Druskininkų savivaldybės tarybos 2011 m. rugpjūčio 30 d. sprendimu Nr. T1-115 patvirtinto Druskininkų savivaldybės tarybos veiklos reglamento 36 punkte. Kontrolės komitetas sudaromas iš savivaldybės tarybos narių frakcijų ir savivaldybės tarybos narių grupių deleguotų atstovų (Vietos savivaldos įstatymo 14 str. 2 d.) ir jam priskirta vykdyti su savivaldybės kontrolieriaus (savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos) ir savivaldybės tarybos veiklos priežiūra susijusias funkcijas (Vietos savivaldos įstatymo 14 str. 4 d.). Nagrinėjamu atveju iš pareiškėjo pateikto Druskininkų savivaldybės tarybos 2015 m. gruodžio 30 d. sprendimo Nr. T1-148 matyti, kad į Kontrolės komitetą įeina Druskininkų savivaldybės tarybos narys ir mero pavaduotojas, kuris ne tik privalo vykdyti jam priskirtus savivaldybės tarybos nario įgaliojimus, bet ir yra atsakingas pagal savivaldybės mero pavaduotojo kompetenciją už tinkamą savivaldybės tarybos veiklos organizavimą.

Šiame kontekste yra nepagrįsta Druskininkų savivaldybės tarybos pozicija, kad apie Karolio Kaklio neveikimą paaiškėjo tik 2017 m. vasario 28 d. savivaldybės tarybos posėdžio metu svarstant klausimą dėl Kontrolės komiteto 2016 metų veiklos programos ataskaitos. Kaip buvo minėta, 2017 m. balandžio 28 d. sprendimu Nr. T1-88 Druskininkų savivaldybės taryba pritarė kreipimuisi į Lietuvos vyriausiąjį administracinį teismą dėl išvados pateikimo ir prašymas teismui elektroninių ryšių priemonėmis buvo pateiktas 2017 m. gegužės 3 d. Iki nagrinėjamo prašymo teismui pateikimo nuo pirmojo posėdžio, kurio praleidimu grindžiamas prašymas (2016 m. sausio 22 d.), praėjo 15 mėnesių, nuo paskutiniojo (2016 m. balandžio 22 d.) – 12 mėnesių. Nustatytų faktinių aplinkybių visuma patvirtina, kad Druskininkų savivaldybės tarybos nariams iki 2017 m. vasario 28 d. posėdžio buvo prieinama informacija apie prašyme nurodomą savivaldybės tarybos nario Karolio Kaklio neveikimą (Kontrolės komiteto posėdžių nelankymą), kurią, veikdami pagal rūpestingo ir apdairaus elgesio standartus, Druskininkų savivaldybės tarybos nariai turėjo galimybę sužinoti. Taigi pagrindai, kuriais grindžiamas prašymas, jog Karolis Kaklys nevykdė įstatymuose nustatytų įgaliojimų, paaiškėjo anksčiau negu 6 mėnesiai iki prašymo teismui pateikimo, todėl Druskininkų savivaldybės taryba praleido Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 8 dalyje nustatytą terminą pateikti prašymą Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui, taip pažeisdama Vietos savivaldos įstatyme nustatytą tokių prašymų padavimo tvarką.

Administracinių bylų teisenos įstatymo 120 straipsnio 2 dalies 3 punkte nustatyta, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nepriima nagrinėti prašymo pateikti išvadą, jeigu prašymas paduotas nesilaikant Vietos savivaldos įstatyme nustatytos tvarkos. Tai, kad Druskininkų savivaldybės taryba pateikė prašymą teismui praleidusi Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 8 dalyje nustatytą terminą, reiškia, kad prašymas teismui buvo paduotas nesilaikant Vietos savivaldos įstatyme nustatytos tvarkos, todėl jis yra nenagrinėtinas teisme. Vietos savivaldos įstatymo 25¹ straipsnio 8 dalyje įtvirtintas terminas yra naikinamasis, todėl jis negali būti atnaujintas Administracinių bylų teisenos įstatymo 30 straipsnyje nustatyta tvarka.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, išplėstinė teisėjų kolegija nutarė nutraukti bylą pagal Druskininkų savivaldybės tarybos prašymą pateikti išvadą, ar Druskininkų savivaldybės tarybos narys Karolis Kaklys

sulaužė priesaiką ir nevykdė jam Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir kituose įstatymuose nustatytų įgaliojimų.

2017 m. birželio 16 d. išplėstinės teisėjų kolegijos nutartis administracinėje byloje Nr. el-16-442/2017
Teismo proceso Nr. 3-66-3-00011-2017-0

Procesinio sprendimo kategorijos: 40; 53.1; 58.3

[Prieiga internete](#)

II. Administracinių bylų teisena

43. Teisė kreiptis į teismą ir jos realizavimas

43.5. Atsisakymas priimti skundą

43.5.1. Kai skundas nenagrinėtinas ABTĮ nustatyta tvarka

43.5.1.1. Aktai ar veiksmai, dėl kurių negalima pateikti skundo administraciniam teismui

Dėl Viešųjų pirkimų tarnybos rekomendacinio pobūdžio išvados ginčijimo

Aptariamoje byloje pareiškėjas teismui pateikė skundą, kuriame, be kita ko, prašė panaikinti atsakovo Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – VPT) išvadą rekomenduoti pareiškėjui nutraukti pirkimo sutartį ir, esant poreikiui, transporto priemonių nuomos ir aptarnavimo paslaugas įsigyti vykdant naujas pirkimo procedūras.

Pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą atsisakė priimti, remdamasis ABTĮ 33 straipsnio 2 dalies 1 punktu (skundas nenagrinėtinas teismų šio įstatymo nustatyta tvarka).

LVAT teisėjų kolegija, įvertinusi pareiškėjo skundžiamos išvados turinį, nustatė, kad nors VPT išvadoje konstatavo atitinkamų Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų pažeidimą, šioje išvadoje atsakovas pareiškėjui tik rekomendavo nutraukti pirkimo sutartį ir, esant poreikiui, transporto priemonių nuomos ir aptarnavimo paslaugas įsigyti vykdant naujas pirkimo procedūras. Teisėjų kolegija nurodė, kad, kaip teisingai konstatavo pirmosios instancijos teismas, akivaizdu, jog nagrinėjamu atveju ginčijamoje išvadoje pareiškėjo atžvilgiu nėra jokių imperatyviai suformuluotų jam privalomų elgesio taisyklių, jo teisių ir pareigų, šia išvada pareiškėjo atžvilgiu nėra taikytos neigiamo poveikio priemonės, minėta išvada yra tik konstatuojamojo pobūdžio dokumentas, pats savaime nesukeliantis pareiškėjui apibrėžtų materialinių teisinių pasekmių.

Pirmosios instancijos teismo nutartis palikta nepakeista, o atskirasis skundas atmestas.

2017 m. birželio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-441-575/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-00985-2017-5

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

Taip pat žr. 2017 m. birželio 21 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS-547-261/2017

Dėl Valstybės saugumo departamento sprendimo dėl Seimo nario patikrinimo kaip tarpinio procedūrinio sprendimo

Aptariamoje byloje buvo ginčijama pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria pirmosios instancijos teismas pareiškėjo skundą dėl Valstybės saugumo departamento (toliau – ir VSD) sprendimo „Dėl Seimo nario M. B. patikrinimo“ panaikinimo bei Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko įpareigojimo išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, atsisakė priimti kaip nenagrinėtiną teismų Administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) nustatyta tvarka (33 str. 2 d. 1 p.).

Bylos medžiaga nustatyta, kad VSD, atlikusi pareiškėjo patikrinimą dėl galimybės išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“, skundžiamame rašte nurodė, kad atsižvelgiant į Seimo nario M. B. patikrinimo metu surinktą informaciją ir šios informacijos vertinimą, vadovaudamasis Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 17 straipsnio 2 dalies 20 punktu,

prieštarauja, kad Seimo nariui M. B. būtų išduotas leidimas dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Visiškai slaptai“.

Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, įvertinęs asmens tikrinimą atlikusios institucijos išvadą, išduoda paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliojtas asmuo <...>, o šio straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad sprendimas dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija išdavimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo 17 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad sprendimai dėl leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija neišdavimo, uždraudimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija gali būti skundžiami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Teisėjų kolegijos vertinimu, nurodytos įstatymo nuostatos patvirtino, kad sprendimą išduoti asmeniui leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar neišduoti tokio leidimo, priima paslapčių subjekto vadovas ar jo įgaliojtas asmuo, įvertinęs asmens tikrinimą atlikusios institucijos išvadą. Aptariamam atveju skundžiamame VSD rašte joks valinio pobūdžio sprendimas dėl leidimo (ne)išdavimo nėra priimtas, todėl, kaip pagrįstai skundžiamoje nutartyje sprendžiamas pareiškėjo skundo priėmimo klausimą nurodė pirmosios instancijos teismas, tikrinimą atlikusios institucijos išvada pagal savo pobūdį yra tarpinis procedūrinis sprendimas, priimamas administracinės procedūros eigoje, kuris objektyviai jokios įtakos asmens teisių ir pareigų apimčiai neturi, t. y. nesukelia jam jokių materialinių teisinių pasekmių, todėl negali būti skundo administraciniame teisme dalykas. Nesutikimo su tokio pobūdžio procedūriniais sprendimais argumentai (bet ne savarankiški reikalavimai) gali būti reiškiami ginčijant galutinį sprendimą, kuriuo atsisakyta išduoti leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija. Toks aiškinimas atitinka ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką (2012 m. balandžio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS¹⁴³-241/2012).

Taigi, įvertinęs pareiškėjo skundžiamo VSD rašto turinį, pirmosios instancijos teismas pagrįstai vertino, kad jis savaime nesukelia pareiškėjui jokių konkrečių teisinių pasekmių ir negali būti laikomas teisės aktu, tiesiogiai nustatančiu pareiškėjui atitinkamas teises ar pareigas, kuris gali būti skundžiamas ABTĮ nustatyta tvarka.

2017 m. birželio 14 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eAS-465-502/2017

Teisminio proceso Nr. 3-61-3-01119-2017-5

Procesinio sprendimo kategorija 43.5.1.1

[Prieiga internete](#)

43.8. Skundų padavimo terminai

43.8.2. Praleisto termino atnaujinimas

Dėl tinkamo asmens informavimo apie paraiškos atmetimą bei termino skaičiavimo, kai skundas Vyriausiajai administracinių ginčų komisijai išsiųstas faksu

Nagrinėjama atveju ginčas byloje kilo dėl Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos (toliau – ir Komisija) sprendimo, kuriuo Komisija nutraukė bylą pagal Nacionalinės teisingumo ir gynybos sąjungos skundą, konstatavusi, kad skundas Komisijoje buvo priimtas praleidus nustatytus jo padavimo terminus, teisėtumo ir pagrįstumo.

Pirmosios instancijos teismas sprendimu, konstatavęs, jog pareiškėjas skundą Komisijai padavė praleidęs teisės aktuose nustatytą terminą, ir nenustatęs pagrindo praleistą terminą atnaujinti, pareiškėjo skundą atmetė kaip nepagrįstą. Pareiškėjas, teikdamas apeliacinį skundą, su šiomis pirmosios instancijos teismo išvadomis nesutiko, nurodydamas, kad teismas neteisingai įvertino VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros (toliau – ir Agentūra) sprendimo įteikimo pareiškėjui ir kitas faktines bylos aplinkybes, ir priėmė neteisėtą sprendimą.

LVAT nurodė, kad Agentūra savo sprendimą pareiškėjui paštu išsiuntė nepažeisdama Viešojo administravimo įstatyme nustatytų terminų. Pareiškėjas minėtą sprendimą išsiųstą paštu gavo 2015 m. birželio 9 d. Taigi būtent ši diena laikytina skundo įteikimo pareiškėjui diena, nuo kurios ir turėtų būti skaičiuojamas vieno mėnesio skundo padavimo terminas. Dėl Agentūros sprendimo įteikimo pareiškėjui el. paštu viena diena anksčiau vertinimo LVAT pažymėjo, kad šiuo atveju paraiškoje pareiškėjas nebuvo

pasirinkęs visą su projektu susijusią informaciją gauti el. paštu, tokio pasirinkimo galimybė paraiškos formoje apskritai nėra įtvirtinta. Asmens ryšiams kontaktinių duomenų nurodymas paraiškoje, remiantis aktualių teisinių reglamentavimų, yra skirtas tam, kad jis galėtų atsakyti į su projekto rengimu ir teikimu vertinti susijusius klausimus. Paraiškoje yra pateikti asmens ryšiams telefono numeris, fakso numeris ir el. pašto adresas, tačiau Agentūra 2015 m. birželio 3 d. sprendimą pasirinktinai išsiuntė tik el. paštu. Sistemiskai aiškindamas bylai aktualias teisės normas LVAT sprendė, kad nagrinėjamu atveju, pareiškėjui Agentūrai paraišką pateikus paprastu būdu, dėl paraiškos priimtas sprendimas, šiuo atveju paraiškos atmetimas, pareiškėjui turėjo būti pateiktas paštu.

Pareiškėjas skundą Komisijai faksu išsiuntė 2015 m. liepos 9 d. LVAT nesutiko su pirmosios instancijos teismo išvada, kad pareiškėjas su skundu į Komisiją kreipėsi ne 2015 m. liepos 9 d., išsiųsdamas jį faksu, o 2015 m. liepos 11 d. (pagal pašto spaudą ant voko), nustatęs, kad faksu siųsto skundo ir paštu siųsto skundo paskutiniuose lapuose parašai ir atspaudai uždėti skirtingai. Nagrinėjamu atveju, įvertinęs Komisijai faksu ir paštu pateiktų skundų turinį, ir nustatęs, kad skundų turinys yra identiškas, LVAT neesminėmis aplinkybėmis laikė pirmosios instancijos teismo nustatytus skirtumus, ir sprendė, kad vien tik šios aplinkybės nesudaro pagrindo skundo Komisijai padavimo data laikyti 2015 m. liepos 11 d., o kilios abejonės šiuo atveju vertintinos pareiškėjo naudai.

Apeliacinis skundas tenkintas, pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikintas ir priimtas naujas sprendimas: pareiškėjo skundas patenkintas, Vyriausiosios administracinių ginčų komisijos sprendimas panaikintas.

2017 m. birželio 19 d. sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-938-556/2017

Teismo proceso Nr. 3-61-3-03975-2015-5

Procesinio sprendimo kategorijos: 29.1.4; 43.8.2.

[Prieiga internete](#)

59. Apeliacinis procesas

59.1. Bylą pagal apeliacinius skundus procesas

59.1.1. Apeliacinio skundo padavimas, priėmimas ir pasirengimas nagrinėti

Dėl apelianto teisės alternatyviai formuluoti apeliacinio skundo reikalavimą

Aptariamoje byloje pirmosios instancijos teismas atsakovo apeliacinį skundą laikė nepaduotu, atsakovui nepašalinus apeliacinio skundo trūkumų – tinkamai nesuformulavus apeliacinio skundo dalyko.

Kaip matyti iš apeliacinio skundo, atsakovas prašė panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir pareiškėjo UAB „Klaipėdos regiono atliekų tvarkymo centras“ prašymą atmesti arba pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikinti ir bylą perduoti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo.

Teisėjų kolegija nurodė, kad Administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalis įtvirtina galimų apeliacinės instancijos teismo sprendimų (bendraja prasme) variantus, tarp kurių, be kita ko, įtvirtinta apeliacinio teismo teisė panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą ir priimti naują sprendimą (144 str. 1 d. 2 p.) bei panaikinti pirmosios instancijos teismo sprendimą visą ar iš dalies ir perduoti bylą pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo (144 str. 1 d. 4 p.). Taigi, kaip matyti iš išdėstyto teisinio reguliavimo, atsakovo suformuluotas apeliacinio skundo dalykas atitinka apeliacinės instancijos teismo teises, todėl turėtų būti priimtas nagrinėti. Pažymėtina, kad vien aplinkybė, jog atsakovas suformulavo alternatyvų prašymą teismui, panaikinus pirmosios instancijos teismo sprendimą, neturėtų užkirsti teisės atsakovui pasinaudoti apeliacijos teise: atsakovo apeliacinio skundo pagrindas ir dalykas yra aiškūs, atsakovo įsitikinimu, pirmosios instancijos teismas neišanalizavo visų atsakovo atsiliepime nurodytų aplinkybių, todėl, atsakovo vertinimu, yra pagrindas pirmosios instancijos teismo sprendimą panaikinti.

Atsakovo atskirasis skundas tenkintas iš dalies, pirmosios instancijos teismo nutartis panaikinta ir atsakovui pasiūlyta pašalinti trūkumus.

2017 m. birželio 8 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-511-438/2017

Teismo proceso Nr. 3-63-3-02817-2016-2

Procesinio sprendimo kategorija 59.1.1

[Prieiga internete](#)
